

ikke så mange tannleger i Forsvaret. Men når det er sagt, vil jeg gjerne legge til at det som mange kanskje synes høres minst forlokkende ut med å være i Forsvaret, nemlig beordringsplikten – den skal ikke skremme noen. Min erfaring er at det aldri er noen tvang og at det alltid går an å snakke om saken, sier Katrine Moen, som stiller i korrekt grønn uniform for anledningen.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi

Feltsykehuset i Mazar-e Sharif. Foto: privat.

FN-tjeneste i Sudan

I disse dager er Forsvaret i ferd med å rekruttere norske tannleger til en ikke helt avklart, men meget mulig FN-tjeneste i Sudan.

Sjefen for tannhelsetjenesten i Forsvaret, oberstløytnant Øyvind Asmyhr forteller at det er snakk om å være med i et sanitets-element, som støtte til det svensknorske ingeniørkompaniet som mest sannsynlig reiser til Darfur i januar 2008. Hvis norske politikerne bestemmer seg for å sende folk, er det meningen at til sammen 400 mann skal utgjøre det nordiske bidraget til styrken på totalt 19 000 soldater som skal stå under FNs militære kommando.

– Hva mer kan du si om tjenesten du er i ferd med å rekruttere norske tannleger til?

– Det skal i utgangspunktet sendes to kontingenter à et halvt års varighet. Det som er viktig å si er at dette er snakk om et fredsbevarende FN-opppdrag, som er noe annet enn et NATO-opppdrag, der det kan variere litt underveis hvilke andre nasjoner man betjener og forholdet seg til, og ikke minst i hvilken grad man inngår i kamper eller bekjempelse av opprørsstyrker. I dette tilfellet blir det ikke snakk om at kontingentene skal være med i noen som helst form for kamphandlinger, og forutsetningen er at det skal være trygt. Tanken er at

ingeniørstyrken skal hjelpe til med å bygge opp landet, bringe med seg lastebiler og annet utstyr og bygge broer og slike ting.

Hvilke utfordringer det norske Forsvaret og saniteten vil møte i Darfur er likevel fortsatt usikkert, i følge norsk presse. Det man foreløpig vet er at styrken vil bli plassert i sør, nord eller vest. Vest er etter sigende den mest utsatte regionen. Ikke på grunn av den militære trusselen, men fordi området regnes som nærmest lovløst. Den nordiske styrken baserer seg på å være helt selvhjelpen, med ingeniører, sikring og vakthold, i tillegg til sanitet og logistikk.

– Det skal være to tannleger der til enhver tid, noe som gir dem som reiser en faglig trygghet, og oppgavene blir primært å betjene de svenske og norske ingeniørene. Vi sender ikke tannhelsesekretærer til Sudan. De norske tannlegene vil som sagt inngå i en sanitetsstyrke, der noen leger og annet personell skal kunne rykke ut etter behov, mens tannlegene, blant andre, vil være fast stasjonert ved sykehuset som skal bygges opp.

Saniteten er i full gang med trening og prøveoppbygging av sykehuset nå i høst. Dette foregår på Rena. Tannklinikken, som resten av sykehuset, skal være i telt, til tross for at vi, fra Afghanistan, kjenner til problemer med støv.

Tannlegeutstyret er imidlertid helt nytt, og slik sett vil det bli like lett å jobbe som det er hjemme. Teknisk sett er det høy standard.

Kan man reise ut uten militær erfaring, og hvilken form for opplæring får man i tilfelle da?

– Vi vil nok rekruttere både fra våre egne ansatte i Forsvaret og blant tannleger som ikke har militær erfaring. De sistnevnte vil få cirka halvannen måneds opplæring på Sessvollmoen og Rena. Opplæringen består av generelle militære ferdigheter, kulturforståelse og slike ting.

– Er det noen tannleger som har meldt seg til Sudan-tjeneste ennå?

– Ja, vi har fått tak i én av våre egne, som har vært ute noen ganger tidligere. Han kommer til å reise i januar.

– Er det mulig å tegne seg for tjeneste i mindre enn seks måneder?

– Ja, i hvert fall når det gjelder våre egne kan vi være fleksible, og muligheten for kortere tid ute burde være fullt mulig. Men dette må vi se på etter hvert

Rekruttering til Forsvaret

Etter en omorganisering de siste tre årene er det oberstløytnant og tannlege Øyvind Asmyhr som har både ansvar og full oversikt over hele Forsvarets personellressurser når det gjelder tannhelsetjeneste.

– Er det lett å få tannleger til å jobbe

i Forsvaret for tiden - eller kanskje jeg heller skal spørre om det er mulig å få seg jobb i Forsvaret?

- Rekrutteringen til stillinger i Forsvaret er langt på vei som til offentlige tannlegestillinger for øvrig. Situasjonen bærer preg av at det er lett for tannleger å få seg jobb for tiden.

Når det er sagt, har vi gunstige vilkår i Forsvaret, noe en svært stabil arbeidsstokk også tyder på. Vi har ingen vanskeligheter med å få folk til Oslo og Bergen, men sliter litt ellers i landet. Ikke slik å forstå at vi har mange ubesatte stillinger, og noen steder er vi avventende med å ansette, siden vi ikke vet om det blir nedleggelse eller ikke.

Det som er viktig å poengtere er at

det norske forsvaret har vært og er i forandring, og det merker vi også. Det har vært kraftige reduksjoner, og per i dag har vi 20 tannlegekontorer, inkludert flermannsklinikker. Totalt har vi 25 tannleger ansatt, på hel- og deltid. I tillegg har vi alltid noen vernepliktige tannleger inne, som det er lett å flytte på etter behov.

For å tilpasse oss Forsvarets behov ansetter vi nå bare tannleger i militære stillinger. Det betyr at de tidligere sivile garnisonstannlegestillingene forsvinner. Vår viktigste oppgave er å selektere personell etter helse, og sette dem i stand til å møte de krav som tjeneste i det nye Forsvaret krever. Denne tjenesten innbefatter utenlandsoppdrag og

tjeneste på båt, samt annen krevende tjeneste innenlands. Erfaring viser at dårlig tannhelse ofte skaper store operative problemer for styrkene utenlands, og vi blir derfor et viktig element i å forebygge slike problemer. Forsvarets personell er beordringspliktig, avslutter Øyvind Asmyhr, men utenlandstjeneste skal primært være basert på frivillighet. Asmyhr tar gjerne imot henvendelser fra tannleger som er interessert i mer informasjon om tjeneste gjennom Forsvaret. Han nås på telefon 480 10 709.

Ellen Beate Dyvi